

II. A VIZSGA LEÍRÁSA

A vizsga részei

Középszint		Emelt szint	
Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
120 perc	15 perc	180 perc	20 perc
100 pont	50 pont	100 pont	50 pont

A vizsgán használható segédeszközök

	Középszint		Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
A vizgázó biztosítja	körző, vonalzó, íróeszköz	NINCS	körző, vonalzó, íróeszköz	NINCS
A vizsgabizottságot működtető intézmény biztosítja	NINCS	távcső, tájoló, iránytű, 1:40.000 méretarányú turistatérkép, közúti gépjárművekben rendszeresített elsősegély-csomag, a szükséges jogszabályok vagy azok kivonata. Rendfokozati jelzéseket, rendszámablákat és államjelzéseket bemutató képek, tablók. Nyomrögzítő eszközök (könnygázszóró palack, rendőrbot, bilincs), vagy ezek hiányában az eszközök képei is felhasználhatók	NINCS	távcső, tájoló, iránytű, 1:40.000 méretarányú turistatérkép, közúti gépjárművekben rendszeresített elsősegély-csomag, a szükséges jogszabályok vagy azok kivonata. Rendfokozati jelzéseket, rendszámablákat és államjelzéseket bemutató képek, tablók. Nyomrögzítő eszközök, rendészeti technikai eszközök (könnygázszóró palack, rendőrbot, bilincs), vagy ezek hiányában az eszközök képei is felhasználhatók

Nyilvánosságra hozandók

	Középszint		Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
Anyag	NINCS	témakörök	NINCS	témakörök
Mikor?	NINCS	jogszabály szerint	NINCS	jogszabály szerint

KÖZÉPSZINTŰ VIZSGA

Középszint		
Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga
120 perc		15 perc
I. rész Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok	II. rész Szöveges, kifejtendő feladatok	Egy elméleti ismereteket számonkérő feladatot és egy gyakorlati jellegű feladatot tartalmaz
60 pont	40 pont	
100 pont		50 pont

Írásbeli vizsga

Általános szabályok

Az írásbeli vizsgán a vizsgázónak egy központi feladatsort kell megoldaniuk. A vizsgázó a rendelkezésére álló időt tetszése szerint oszthatja meg az I. és a II. rész, illetve az egyes feladatok között és megoldásuk sorrendjét is meghatározhatja.

A feladatsor I. részének megoldásához semmilyen segédeszköz nem használható. A II. rész megoldásához szükséges információkat, pl. adatokat, szemelvényeket a feladatsornak mindig tartalmaznia kell. A vizsgázó hoz magával körzőt, vonalzót, íróeszközt.

Az írásbeli feladatlap formai és tartalmi jellemzői

A feladatok megoldása az alábbi kompetenciák alapján történik.

	Kompetenciák
I. Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok	alapfogalmak ismerete, definiálása, alkalmazása név, adat, ábra felismerése összefüggések ismerete és alkalmazása
II. Szöveges (kifejtendő) feladatok	ismeretelemző- értékelő, önálló gondolkodás gyakorlati feladatmegoldás logikus végigvezetése témátartás, lényegkiemelő és rendszerező képesség

Tartalmi szerkezet

A feladatsor I. része a vizsgakövetelmények valamennyi fő témaköréből tartalmaz kérdéseket, és megközelítően a következő belső arányok szerint épül fel:

Témakör	<i>Arány%-ban</i>
1. A rendészet alapjai	10
2. A rendészeti szervek szakmai tevékenysége	20
3. A rendészeti szervek funkcionális tevékenysége	25
4. Tereptan	10
5. A jogellenes cselekményekkel szembeni fellépés	35

A feladatsor II. része a vizsgakövetelmények alábbi témaköreiből tartalmaz kérdéseket, és megközelítően a következő belső arányok szerint épül fel:

Témakör	Arány%-ban
2. A rendészeti szervek szakmai tevékenysége	25
3. A rendészeti szervek funkcionális tevékenysége	10
4. Tereptan	25
5. A jogellenes cselekményekkel szembeni fellépés	40

A feladatok jellemzői

I. Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok

A feladatsor I. része 10-15 kérdésből (feladatból) áll.

Lehetséges feladattípusok
1. Tényadatok rendezése megadott szempont szerint (tartalmi szempontból igaz-hamis, helyes-helytelen állítás kiválasztása)
2. Egyszerű ábra, séma, táblázat kiegészítése, behelyettesítés
3. Képfelismerés
4. Fogalmak magyarázata, hozzárendelése korhoz, személyhez, témához
5. Összefüggések felismerése, kiegészítése (ok-okozat)
6. A megegyezés és különbség feltárása
7. Összetartozó fogalmak kiválasztása
8. Egyéb

II. Szöveges (kifejtendő) feladatok

Szöveges feladatnak az tekinthető, ahol néhány összefüggő mondatban vagy hosszabb szövegben kell kifejteni a válaszokat. A megadott szöveg terjedelme maximum 100-150 szó, amely a megadott témakörökhöz kapcsolódó esetet, situációt ír le. A felhasznált szöveg lehet publicisztikai (pl. sajtóhír vagy cikk), irodalmi mű vagy kitalált történet.

A szöveges feladatok száma kettő, a témakörök közötti arányt a tartalmi szerkezetnél leírtak szabályozzák.

Lehetséges feladattípusok
1. Célok és következmények megkülönböztetése.
2. Gyakorlati feladat megoldása során jogi szakkifejezések alkalmazása, cselekmény szakszerű jogi minősítése.
3. Szöveges példa alapján feladatterv készítése.
4. Fogalmak magyarázata, hozzárendelése korhoz, személyhez, témához
5. Szövegben megtalálható tények, adatok megállapítása, érvek álláspontok ütköztetése, elhatárolása, azonosítása
6. A megegyezés és különbség feltárása
7. Összetartozó fogalmak kiválasztása

Az írásbeli feladatlapon értékelése

Az értékelés központilag összeállított javítási-értékelési útmutató alapján történik.

Szóbeli vizsga

Általános szabályok

A középszintű szóbeli tételsor összeállításáról a vizsgabizottságot működtető intézmény gondoskodik.

A vizsgázók a tétel pontos megfogalmazását és a feladatok párosítását a vizsga ideje előtt nem ismerhetik meg. A vizsgán a vizsgázónak mindkét feladatot meg kell oldania, de tetszőleges sorrendben adhatja elő az egyes feladatok megoldását.

A vizsgázó a rendelkezésre álló 30 percnél hosszabb felkészülési idő alatt vázlatot készíthet. A felkészüléshez használható: távcső, tájoló, iránytű, térkép, közúti gépjárművekben rendszeresített elsősegély-csomag, a szükséges jogszabályok vagy azok kivonata. Rendfokozati jelzéseket, rendszámablákat és államjelzéseket bemutató képek, tablók. Nyomrógató eszközök, rendészeti technikai eszközök (könnygázszóró palack, rendőrbot, bilincs), vagy ezek hiányában az eszközök képei is felhasználhatók. A szükséges eszközöket a vizsgáztató intézmény biztosítja, illetve a képeket, tablókat a feladat szövegével együtt kapja a vizsgázó. A feladat megoldásához szükséges eszközöket - amennyiben a feladat azt előírja - a vizsgázó önállóan választja ki.

A felelet időtartama maximum 15 perc. Felelet közben a vizsgázó használhatja a felkészülés során készített vázlatát, azonban gondolatait önállóan kell kifejtenie. A szaktanár csak a legszükségesebb esetben szakíthatja félbe a vizsgázót, illetve tehet fel segítő, irányító kérdéseket. A felelet során használhatók a felkészülés során kiválasztott eszközök.

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői

A szóbeli tétel 2 feladatból áll.

A tételsort úgy kell összeállítani, hogy

- a tételek első feladata elméleti ismereteket tartalmazzon
- a második feladat az elméleti ismereteknek gyakorlati jellegű, szituációs feladatokban való alkalmazását kérje számon
- a két részfeladat között tartalmi és területi átfedés ne legyen
- a tételsor legalább 20 tételt tartalmazzon
- a tételekben jelenjen meg a követelményrendszerben meghatározott valamennyi témakör

A következő vizsgaidőszakban a szóbeli tételek legfeljebb 20%-át kell megváltoztatni.

A tételsor összeállításánál az alábbi arányokat kell figyelembe venni:

1. feladat

Témakör	Arány%-ban
1. A rendészet alapjai	10
2. A rendészeti szervek szakmai tevékenysége	20
3. A rendészeti szervek funkcionális tevékenysége	25
4. Tereptan	10
5. A jogellenes cselekményekkel szembeni fellépés	35

2. feladat

Témakör	Arány%-ban
2. A rendészeti szervek szakmai tevékenysége	25
3. A rendészeti szervek funkcionális tevékenysége	10
4. Tereptan	25
5. A jogellenes cselekményekkel szembeni fellépés	40

A szóbeli vizsga értékelése

A szóbeli vizsgán a vizsgázó feleletét a szaktanár értékelési útmutató segítségével értékeli. A feleletre adható maximális pontszám 50, amely az alábbiak szerint érhető el.

A tételek értékelési szempontjai és arányai:

Értékelési szempont	Adható pontszám
Helyes feladatmegoldás, tartalmi kifejtés	30
A szaknyelv helyes alkalmazása, helyes eszközválasztás	10
Logikus, rendszerezett témavezetés	5
A témához illő példák felidézése, meggyőző, határozott előadásmód	5

EMELT SZINTŰ VIZSGA

Emelt szint		
Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga
180 perc		20 perc
I. rész Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok	II. rész Szöveges, kifejtendő feladatok	Egy elméleti ismereteket számonkérő feladatot és egy gyakorlati jellegű feladatot tartalmaz
60 pont	40 pont	
100 pont		50 pont

Írásbeli vizsga

Az írásbeli vizsgán a vizsgázóknak egy központi feladatsort kell megoldaniuk. A vizsgázó a rendelkezésére álló időt tetszése szerint oszthatja meg az I. és a II. rész, illetve az egyes feladatok között és megoldásuk sorrendjét is meghatározhatja.

A II. rész feladatainak megoldásához szükséges információkat, pl. adatokat, szemelvényeket a feladatsornak mindig tartalmaznia kell. A vizsgázó hoz magával körzöt, vonalzót, íróeszközt.

Az írásbeli feladatsor formai és tartalmi jellemzői

Tartalmi szerkezet

A feladatsor a vizsgakövetelmény valamennyi témaköréből tartalmazhat kérdéseket.

A feladatok jellemzői

Legfőbb jellemzője a feladatok komplexitása, amely azt jelenti, hogy a megoldásban nemcsak egy fejezet ismeretanyaga jelenik meg, hanem többet is érinteni kell. A kérdéseket úgy kell megfogalmazni, hogy azok a rendészeti munka több szakterületét átfogva egy-egy résztevékenység kapcsán kérjék számon az egyes érettségi témakörök ismeretanyagát. A feladatsor összeállításánál többféle kompetencia együttes alkalmazására van szükség

	Kompetenciák
I. Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok	fogalmak, szakkifejezések ismerete, definiálása, alkalmazása név, adat, ábra felismerése, összekapcsolása összefüggések ismerete és alkalmazása mérés, számítás elvégzése jelek, jelzések értelmezése, ábrázolása
II. Szöveges (kifejtendő) feladatok	ismeretelemző- értékelő, önálló gondolkodás gyakorlati feladatmegoldás logikus végigvezetése témataratás, lényegkiemelő és rendszerező képesség többféle szakterületről származó ismeret összekapcsolása, szintetizálása forráselemzés önálló véleményalkotás

I. Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok

Az egyszerű, rövid választ igénylő feladatok között zárt és nyílt végű feladatok is lehetnek. A feladatok a részletes követelményekben meghatározott ismeretekre és kompetenciákra (pl. források, adatok, ábrák, térképek, jelmagyarázatok használata, szaknyelv alkalmazása) irányulnak.

Az egyszerű, rövid választ igénylő feladatsor kb. 6-10 komplex feladatból áll. Egy-egy feladat több részfeladatot is tartalmazhat.

Lehetséges feladattípusok
1. Térkép, illetve térképi jelzések felismerése, ábrázolása, értelmezése, egyszerű mérések elvégzése
2. A rendészeti szervek tevékenységével összefüggő képek értelmezése, a képek alapján fogalmak meghatározása
3. Szöveg szakszavakkal, fogalmakkal való kiegészítése
4. Fogalmak magyarázata, hozzárendelése korhoz, személyhez, témához
5. Igaz, hamis ítéletek közötti választás
6. Szöveg (pl. sajtóhír), illetve ábra közötti összefüggések feltárása
7. Egyszerű ábra, séma, táblázat kiegészítése, behelyettesítés
8. Összetartozó fogalmak kiválasztása
9. Egyéb

II. Szöveges (kifejtendő) feladatok

A szöveges (kifejtendő) feladatsor 3-4 feladat megoldását kívánja meg. Ezekben a feladatokban néhány összefüggő mondatban vagy hosszabb szövegben kell kifejteni a válaszokat.

A feladatokhoz általában, de nem feltétlenül kapcsolódik valamilyen tágra értelmezett forrás (szöveg, kép, adat, térkép stb.). A felhasznált szöveg lehet publicisztikai (pl. sajtóhír vagy cikk), irodalmi mű vagy kitalált történet. Amennyiben a feladat forrás elemzését nem kívánja meg, a kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy az egy meghatározott témakör kifejtését igényelje.

Lehetséges feladattípusok
1. Források megadott szempontok szerinti elemzése, összefüggések feltárása
2. Elméleti ismeretek alapján egy megadott téma szabad kifejtése
3. Szöveges példa alapján feladatterv készítése
4. Szövegben megtalálható tények, adatok megállapítása, érvek álláspontok ütköztetése, elhatárolása, azonosítása
5. Jogesetek kapcsán jogszabály segítségével ütköztetés és minősítés, az egyes rendészeti szervek tevékenységének leírása

Az írásbeli feladatlap értékelése

Az értékelés központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.

Az egyszerű, rövid választ igénylő feladatok 60 ponttal - mely azonos a vizsgaponttal - értékelhetők. A szöveges (kifejtendő) feladatokra 80 pont adható, amit úgy kell vizsgaponttá alakítani, hogy a II. részre adott pontszámot 2-vel kell osztani. Ennek megfelelően az írásbeli vizsgarészre maximum 100 vizsgapont adható. Ha az osztás törtszámot eredményez, akkor felfelé kell kerekíteni.

Szóbeli vizsga

Általános szabályok

Az emelt szintű szóbeli vizsga központi tételsor alapján zajlik. A szóbeli vizsga tételeinek kifejtése során a vizsgázó feladata egy-egy komplex, több témakört is érintő téma (tétel) önálló és átfogó kifejtése, érvelő bemutatása.

A vizsgához szükséges segédeszközök: távcső, tájoló, iránytű, 1:40 000 méretarányú turistatérkép, közúti gépjárművekben rendszeresített elsősegély-csomag, a szükséges jogszabályok vagy azok kivonata. Rendfokozati jelzéseket, rendszámablákat és államjelzéseket bemutató képek, tablók. Nyomrögzítő eszközök, rendészeti technikai eszközök (könnygázszóró palack, rendőrbot, bilincs), vagy ezek hiányában az eszközök képei is felhasználhatók. Az eszközökről a vizsgáztató intézmény gondoskodik. Amennyiben a tétel előírja, a vizsgázó az eszközöket önállóan választja ki, és azokat a felkészülés és a feladatmegoldás során is használhatja.

A vizsgázó a rendelkezésre álló 30 percnyi felkészülési idő alatt vázlatot készíthet, melyet felelet közben használhat, azonban gondolatait önállóan kell kifejtenie. A felelet időtartama maximum 20 perc. A kérdező tanár csak a legszükségesebb esetben szakíthatja félbe a vizsgázót, illetve tehet fel segítő, irányító kérdéseket. Közbekérdetni csak akkor lehet, ha teljesen helytelen úton indult el vagy nyilvánvaló, hogy elakadt.

A szóbeli feladatsor formai és tartalmi jellemzői

A szóbeli vizsga tételsorát úgy kell összeállítani, hogy a feladatok mindegyike a tantárgy több témakörét is érintse.

A tételsor összességében minden témakörre vonatkozóan tartalmaz kérdést.

A tételsor jellemzői

A tételsor 20 tételt tartalmaz.

A tételek jellemzői

A tételek összeállításakor törekedni kell a változatos, problémamegoldást ösztönző, valamint a (szöveges, képi, grafikus, tárgyi stb.) forrásokon és jogszabályismereten alapuló feladatok megfogalmazására.

A szóbeli vizsga értékelése

Az emelt szintű szóbeli vizsgán a vizsgázó feleletét a szaktanár az értékelési útmutató segítségével értékeli. A feleletre adható maximális pontszám 50, amely az alábbiak szerint érhető el.

A tételek értékelési szempontjai és arányai:

Értékelési szempont	Adható pontszám
Helyes feladatmegoldás, tartalmi kifejtés	25
A szaknyelv, eszközök, helyes alkalmazása, források megfelelő elemzése	10
Logikus felépítés, a témák közötti összefüggések feltárása	10
A témához illő példák felidézése, meggyőző, határozott előadásmód	5